

ÇEKİÇLERİN YARENLİĞİ'NİN TÜRKÇE TAKDİMİ

Aşağıda okuyacağınız “**Çekiçlerin Yarenliği**” [**Affinity of Hammers**] adlı metin, Sara Ahmed tarafından “**Transgender Studies Quarterly**” adlı yayında Mayıs 2016 senesinde yayınlandı.

İngiltere’de 2015 senesinde trans dışlayıcı radikal feminist söylem ile trans aktivistler arasında cereyan eden tartışmanın, kendi deyimiyle ‘beyaz olmayan natrans bir lezbiyen ve feminist olarak’ hem izini sürüyor hem de queer analizini yapıyor Sara Ahmed.

Benzer tartışmaların burada da cereyan ettiği bu günlerde, bu metni, transfobik söylemlere karşı mücadelenin sesine ses katmak adına bir grup queer çevirmen ve editör olarak gönüllü emeğimiz ile Türkçeleştirerek, trans öz örgütlenmesi olan **Pembe Hayat LGBTİ+ Dayanışma Derneği**’nin internet sayfasında paylaşmak istedik.

Her tartışmanın kendi biricik tarihselliği ve mekansallığı üzerinden bir kıymeti vardır. Analizler, yöntemler evrensel araçlardır, bununla birlikte o alet ve edavatların kullanımı da yerel dinamiklerle harmanlanarak işimizi görür.

Queer teori, bu esnek okumalara, o okumalar ile hareket arasındaki çift yönlü mücadele yöntemlerinin çeşitliliğine ve sabitlenmeye direnen kıvraklığına her zaman imkan tanır diye düşünüyoruz.

Biz, bu metnin türkçeleşmesine emek verenler, metnin üzerinde çalışırken hayatlarımızın çeşitli kırılmalıkları ve yaralanabilirlikleri ile de baş etmek durumunda kaldık, bir çok queer beden gibi. Sürçülisan ettiyse affola.

Sara Ahmed’in dile döktüğü ‘**Çekiçlerin Yarenliği**’ ile **de** queer ve transfeminist mücadelelerin türlü çeşit veçhelerine selam ve dayanışmayla.

Çevirenler: Erdem Gürsu, Onur Çimen, Medusa Aslı
Editörler: Pınar Büyüктаş, Gülkan Noir
Redaksiyon: Gül İçel

Sevgili Sibel Yardımcı’ya, Yıldız Tar’a ve Yonca’ya çorbadaki tuzlarından dolayı teşekkürlerimizle.

[Bu metin, Sara Ahmed’in ve Duke University Press’in çeviri ekibine sunduğu telif izniyle, Pembe Hayat LGBTİ+ Derneği’nin sayfasında sadece dijital ortamda kalması kaydıyla dayanışma amacıyla yayınlanmaktadır. Kar amacı taşımamasına ve basılmış halde çoğaltılmamasına özen gösterilmesini dileriz.]

ÇEKİÇLERİN YARENLİĞİ [e.n]¹

Özet

Bu makale, eleştirel feminist söylemleri susturmanın veya sansürlemenin bir yolu olarak transfobinin kötüye kullanıldığına dair trans dışlayıcı radikal feministler tarafından öne sürülen iddiaya karşı bir eleştiri sunmaktadır. Makale, transfobinin, trans insanların varoluşlarını ispatlamasını talep eden ve trans var oluşlar için çekiçle vurulma/sorguya çekilme[hammering] [e.n]² ve sürekli lime lime edilmek gibi deneyimlenen bir “çürütme sistemi” olarak işlediğini ileri sürüyor. Bir çekiçler yarenliğine dayanan politik bir umut modeli sunar; yani sistemin yavaş yavaş ufalanarak yok edilmesi yoluyla “yarenlik” edinilebilir.

Anahtar Kelimeler: yarenlik [*affinity*], sansür, taciz, transfobi

Dünyalar bizi içlerinde barındırmadıkları zaman, onlar hakkında bilgi sahibi oluruz. Barındırılmıyor olmak pedagojinin kendisi haline dönüşebilir. Dünyada olabilmemiz için gereken mücadeleler sayesinde fikir üretiyoruz ve söz konusu biz olduğumuzda, dünyaları sorgular hale geliyoruz. Eğer ki bir soru, barındığımız yer haline gelmişse, her şey sorgulanabilir hale gelir. Aşına olunan durumlar kadar aşına olunmayan durumlar boyunca da yolu bulmanıza ve bir anlam taşımanıza imkan veren, elverişli açıklamalar artık işe yaramaz olur. Bir soru olarak ortaya atılmış olmak, ürkütücü olduğu kadar hasmane de olabilecek bir dünyaya atılmışsınız demektir. Başka bir deyişle: kendi evimizde olmadığımız zaman, nereden olduğumuz ya da kim olduğumuz ve hatta ne olduğumuz sorulduğunda, varlığımıza bir çekiçle tak tak tak vurulduğunu/sorguya çekildiğimizi hissederiz. Bu çekiç darbelerini/sorgulanmayı tecrübe etmek, bir çekiç edinmek demektir ki bu, bizim kişiliğimizin de anlam kazandığı kategorilerin yüzeyini aşındırabilen bir alettir. (örneğin, cinsiyet ve toplumsal cinsiyet gibi bizi lime lime eden sınıflandırmaları.)

Bu karşılıklı çekiçle vurma, bir yarenlik olarak düşünülebilir. Transfeminizmle olan ilişkiyi bir çekiçler yarenliği olarak incelemek istiyorum. Neden burada *yarenlik* terimi kullanılsın? Transfeminizmin, bütün karmaşıklıkları ve çeşitlilikleriyle beraber trans deneyimlerinden geldiğini ya da bu deneyimlerden çıktığını varsayalım. Bu durumda ben bir natrans

ayrıcalığıyla yazdığımı kabul etmenin bir yolu olarak “yarenlik” hakkında yazıyorum. Bu ayrıcalık nedeniyle doğrudan deneyimlemediğim sorgulanmayla/çekiçle vurulmayla nasıl olup da temas ettiğimi yazıyorum. Bu ayrıcalığı nasıl hesaba katabileceğimiz sorusu, bu yazı boyunca canlı tutacağım bir soru olacak.

Başlangıç noktası, yola çıktığımız, bir dünyanın gözler önüne serildiği noktadır (Ahmed 2006). Birçok başlangıç noktamız var. Ben bu katkıyı, kızları oğlanlara yönlendirmesiyle en doğru veya en mutlu hedef haline gelen heteroseksüelliğin, davranış kuralları hetero-normlar olduğu için toplumsal cinsiyet normlarına yabancılaşmış natrans bir lezbiyen olarak yazıyorum. Bu katkıyı, cinsiyet normlarının sıklıkla örtük bir beyazlığa bağlı kaldığını ve çeşitli şekillerde ırksallaştırılmış ve cinselleştirilmiş öteki bedenlerden korunması gereken kırılğan bir kadın bedeni çağrışımı yaptığını düşünen, beyaz olmayan [*people of colour*] [e.n]³ bir kadın olarak yazıyorum. Kesişimsellik işte budur. İniş çıkışlarla, durmalar ve başlamalarla ilgilidir bu; bizi kimin algıladığına ve bizim aracılığımızla neyin algılandığına bağlı olarak bir an için durdurulurken diğer bir anda nasıl *geçip gittiğimizle* [e.n]⁴ ilgilidir. Çekiçler yarenliği, durdurulmuş olma deneyimine sahip olsak bile, bizim geçip gitmemize izin veren şey tarafından durdurulan diğerleri ile otomatik olarak uyumlanacağımızı var saymaz. Bu yarenliği edinmek durumundayız. Ulaşmaya çabaladığımız şey budur.

Mektup

Trans-dışlayıcı bir radikal feminizm sorununu, bazı feminist alanlar içindeki bu sorguya çekmenin/çekiçle vurmanın nasıl gerçekleştiği sorununu açıklamak istiyorum. Bir mektupla başlayacağım, söz konusu mektup uzun zamandır trans hayatları lime lime eden belirli bir feminizmin başlangıç noktası olmamasına rağmen... 1 Şubat 2015 Pazar günü, trans ve seks işçisi aktivistler tarafından söylemlere itirazda kullanılan taktiklerin, kendilerine karşı şiddetli olduğunu düşündükleri için bu taktikleri kınayan bir mektup, Guardian'da “*We Cannot Allow Censorship and the Silencing of Individuals*” [*Sansüre ve Bireylerin Susturulmasına İzin Veremeyiz*] başlığı altında yayımlandı. Hemen altında ise, “Üniversitelerin Bu Tür Zorbalıklara Karşı Koymak İçin Özel Bir Sorumluluğu Var” alt başlığı yer alıyordu. (Campbell ve ark. 2015). 130 önde gelen feminist akademisyen ve aktivist tarafından imzalanmıştı ve transgender meselelerinin feminizmle ilişkisine dair uzun süredir devam eden bir çatışmanın en yeni parlama noktası oldu. Bu endişe verici akımın kanıtı olarak dört

örnekten bahsediliyordu: Kate Smurthwaite' in Londra Üniversitesi Goldsmiths'teki komedi gösterisinin iptali, Cambridge Birliği'nin Germaine Greer'e yaptığı konuşma davetini geri çekmesine dair çağrılar, “bazı trans-aktivistler tarafından öne sürülen görüşleri sorgulamasının” ardından Rupert Read'i “geri çevirmesi” için Yeşil Parti'ye yapılan baskı ve “feminist aktivist ve yazar” Julie Bindel'e Ulusal Öğrenci Birliği tarafından “kürsüsüz bırakma” [no-platforming] uygulanması...

Başka bir yerde ele almış olduğum için bu mektupla ilgili daha geniş kapsamlı sorunların bazılarını tekrar etmeyeceğim (Ahmed 2015). Bunun yerine transın nasıl gündeme geldiğine odaklanmak istiyorum.

Trans kelimesinden, hem aktivistlerin bir tasviri olarak hem de bir suçlama tarzı olarak değiniliyor: mektup, “görüşleri ‘transfobik’ veya ‘orospufobik’ olarak addedilen bireylerle yönelik endişe verici bir yıldırma ve susturma modeli”nden bahsediyor. Akabinde ise “Bu günlerde kürsüsüz bırakmak, seks endüstrisini ve trans aktivistlerin bazı taleplerini eleştiren feminist görüşlerin ifadesine engel olmak için kullanılıyor” deniyor. Cümleleri bir araya getirdiğinizde manzarayı görürsünüz: Trans aktivistlerin taleplerinin (bu talepler neyle ilgiliymiş diye merak ediyor insan¹) bir kısmını eleştiren feministler transfobi ile suçlanıyor, bu yüzden susturuluyorlar. Özet: transfobi suçlaması, eleştirel feminist seslerin susturulması için bir araçtır.

Mektuptaki cümleler, mantıksız taleplerde ve görüşlerde bulunan ve transfobi suçlamasını feministleri susturmanın bir aracı olarak kullanan bir trans aktivist tasviri oluşturmaya çalışıyor. Aslında eğer ki, trans aktivist tasvirinin etrafında *susturma*, *zorbalık* ve *yıldırma* gibi kelimeler kümelenirse, natrans feminist tasvirinin etrafında ise *eleştirel*, *sorgulayan* ve *demokratik* gibi kelimeler kümelenecektir². Mektup bir görüşü apaçık kılmak zorunda değil, daha çok tatsız bir izlenim yaratmaya çalışıyor: Trans aktivistler feministlere zorbalık ediyorlar ve üniversiteler bu zorbalığa izin veriyor. Mektubun bu savını sürdürmesi için eleştirel feministlerin ve trans aktivistlerin, birisi diğeri tarafından susturulmuş ve mimlenmiş, farklı taraflar olduğunu açıkça söylemesine hacet yok.

Mektup, özgür ifade dilini kullanıyor. Bir şekilde, hem özgür ifadenin tehdit altında olduğunu söylerken, hem de bu özgür ifadede ısrar ediyor. Birleşik Krallık'ta, “şiddete teşvik” eden

ifadeler dışındaki tüm ifadeler, özgür ifade olarak kabul edilmektedir. Özgür ifade, saldırgan ifadeler ile “şiddete yönelik teşvikler” arasında açık bir ayrımın yaratılmasıyla ideolojik bir silah olarak giderek daha fazla seferber edilmektedir. Bir örnek vereyim. 15 Mart 2015 tarihinde, önde gelen siyah bir halk figürü olan Irksal Eşitlik Komisyonu’nun eski başkanı Trevor Phillips, bir özgür ifade biçimi olarak ırkçılığın savunulmasıyla sonuçlanan *Things We Won’t Say about Race That Are True [Irk Hakkında Söylemeyeceğimiz Gerçekler]* (Cooper 2015) belgeselini yayınladı. Daha çok sağ görüşlü basında dile getiriliyor olsalar da, ortaya atılan iddialar tanıdık. ırkçılık karşıtlığı veya politik doğruculuk, sanki “bizi” gerçekleri (söyleyemeyeceğimiz şeyleri) söylemekten alıkoymuş olan hegemonik bir söylemiş gibi abartılır. Hikâye şöyle bir hal alır: Göçmenlikle ilgili meşru sorular soramayız çünkü aksi takdirde “ırkçı” olarak damgalanırız. ırkçılık suçlamasının bizzat kendisi, meşru sorular sormamızı engelleyen şey olarak anlaşılıyor. O halde, paradoksal olarak ırkçılık artık yasaklı ifade veya azınlık ifadesi olarak kabul edilerek körüklenmektedir. Böylesi bir hesapla, saldırgan olma veya saldırganlığa sebep olma (genellikle başkalarına yönelik kalıplaşmış stereotipler kullanarak) eylemi, ulusal karakterimizi (farklı görüşlere hoşgörülü olarak) ve özgürlüğümüzü nasıl savunduğumuza değinmektedir³. Böylesi bir tasarıda, baskın görüşler sanki bunları ifade etmek adına mücadele etmemiz gereken azınlık görüşleriymiş gibi yeniden vurgulanırlar. ırkçılık, ırkçı olma özgürlüğümüz olmadığı iddiasıyla yürürlüğe sokulur.

Mektubumuza geri dönelim. Mektubun “trans aktivistlerin bazı taleplerine karşı eleştirel olma” özgürlüğünü “saldırgan olma özgürlüğü” olarak haklı çıkardığını düşünmüyorum; daha ziyade burada ima edilen şey, eleştirel feminist söylemi (liberal olmayan bir kelime olan transfobinin liberal kullanımı yoluyla) trans aktivistleri saldırgan olarak etiketleyerek, feminist söyleme bir sınırlama getirme niyetinde olduğudur. Başka bir deyişle, saldırıya maruz kalmak başkalarının özgürlüğüne bir dayatma olarak tescillenmiştir. Asıl saldırı, saldırıya maruz kaldıklarını belirtenlerden kaynaklanmaktadır. Bu, *transfobi* kelimesinin kullanılmasının kendisinin nasıl bir sansür teşebbüsü olarak duyulduğu ile ilgilidir. Sansürlenme iddiasının ifadeyi ürettiğinden söz edebiliriz. Mektubun bahsettiği Germaine Greer örneği isabetli bir vakadır: Konuşması hiç engellenmedi. Konuştu. Tıpkı LGBTİ Topluluğu ve Kadın Topluluğu tarafından düzenlenen (konuşmacıları arasında Roz Kaveney ve Sarah Brown’ın da olduğu) başka bir etkinlikte transfeminist aktivistlerin yaptığı gibi⁴.

Bilakis buradaki kanıt, mektuptaki iddiaların aksini göstermektedir: Kimin konuştuğuna dair yapılan protestolar, söylemin engellenmesinden ziyade hızlıca çoğalmasına yol açtı.

Mektup, eleştirel feministlerin susturulduğunu söylerken, “trans aktivistlerin taleplerine” karşı “eleştirel olmanın” meşru bir feminist ifade biçimi olduğunu ima ediyor. Başka bir deyişle, mektup “eleştirel feminist ifadeyi” “şiddete teşvikten” ayırt edebileceğimize ve diğerleri bu ayrımı yapamadığı için de bir sansürün var olduğuna dair varsayıma bel bağlamaktadır. Mektubun arka planında, tek bir ağızdan şu cümlelerin dile getirildiğini duyabiliyorum: “Göç hakkında eleştirel sorular sormak ırkçı değildir; trans aktivistlerin talepleri hakkında eleştirel sorular sormak transfobik değildir”. Fakat eleştirel ifade ile şiddete teşvik etme arasındaki bu ayrım çöküyor ve işte bundan dolayı, şiddete teşvik etme, ifade özgürlüğü *olarak* haklı çıkarılıyor.

Bu ayrımın nasıl çöktüğüne dair bir örnek vereyim. Kasım 2014’te Londra’da gerçekleşen bir *Reclaim the Night [Geceyi Geri Al]* yürüyüşünde, trans-dışlayıcı radikal feministler tarafından “[Onlar] Kız kardeşlerimiz değil” başlıklı bir broşür dağıtıldı⁵. Broşürün bir yüzünde yazılı bir metin vardı. Geceyi Geri Al’ı “kadına yönelik erkek şiddetini protesto etmek” olarak tanımlayarak başlıyor. Daha sonra trans kadınları “erkek transgenderlar” olarak tanımlıyor ve “erkek transgenderların kadınlara karşı “transgender olmayan erkeklerle aynı oranda” şiddet uyguladıklarını öne sürüyor. Bu şiddetli yanlış cinsiyetlendirme [misgendering], trans kadınların feminist bir yürüyüş içinde sahtekârlar olarak, eril şiddetin mağduru değil failleri olarak konumlandırılmasına yol açıyor. Broşürün diğer tarafında, kendilerine ait olmayan bir hikaye ile yer alan dört trans kadının fotoğrafı var: kadına yönelik şiddet uygulamışlar; bu şiddeti kendilerini erkekler olarak değil de trans olarak tanımlayarak gizlemeye çalışmışlar. Fotoğraflar, bilindik bir hikayeyi yeniden anlatmak, yazılı metnin oluşturduğu ilişkileri sadeleştirmek ve özetlemek için kullanılıyor: trans kadınlar “erkek transgenderlar”dır, trans kadınlar erkektirler; erkekler olarak transı şiddet uygulamak ve bu şiddeti örtbas etmek için transı maske olarak kullanırlar; trans kadınlar erkek olduklarından, kadınları yaralar, onlara tecavüz eder ve onları öldürürler.

Bu ilişkiyi bir denklem biçiminde sadeleştirmek ve özetlemek için:

Trans = şiddet ve ölüm.

Facebooktayken birinin durum güncellemesi dikkatimi çekti. Bu kişi, barışçıl feminist yürüyüşün “trans aktivistler” tarafından, maalesef, sekteye uğratılmasından bahsediyordu. Şiddetin kendisi değil, şiddete dair öfke rahatsızlığın nedeni haline geliyor. Bir sonraki bölümde, sekteye uğramanın nasıl konumlandığı ve yer edindiği konusuna geri döneceğim. [Dağıtılan] broşüre dair kendi öfkemle bu durum güncellemesine bir cevap yazarken, yukarıda belirtilen mektupta adı geçen kişilerden biri şu şekilde cevap verdi: “Yani bunun Holokost kadar kötü bir şey olduğunu mu söylüyorsun?” Sanırım “bu” derken hem nefret söylemi olarak tanımladığım broşüre, hem de trans karşıtı feminist ifadenin çok daha genel alanına değiniyordu. Bu ifadede neyin yanlış olduğunun detaylarına inmemiz uzun zaman alır. Ancak, insan nefretinin çok daha korkunç olan tarihinde bir dipnot olarak trans insanlara yönelik şiddetin, “göreceli” önemsiz olduğunun ima edilmesine dikkat edin. Ve mektubun ima ettiği tam da buydu.: “‘Kürsüsüz bırakma’ kendini faşist olarak tanımlayanlara ve Holokost inkarcılarına karşı kullanılan bir taktikti. Fakat bugün, seks endüstrisini ve trans aktivistlerin bazı taleplerini eleştiren feminist görüşlerin ifade edilmesini önlemek için kullanılıyor.” Dolayısıyla, bu karşılaştırma (“bu”, Holokost gibi değildir) zaten “trans aktivistlerin bazı taleplerini” eleştiren feministleri haksız yere sansürlenmiş olarak göstermekle kalmaz, aynı zamanda bu eleştirel ifadeyi diğer ifadeler kadar şiddetli veya saldırgan olmadığına dair yeni bir biçime sokmak için de kullanılır. Mektubun imzacıları, eleştirel feminist ifadenin, yukarıda bahsi geçen broşürün temsil ettiği ifade biçiminden ayrılabilceğini ya da ayrılması gerektiğini savunacak olsalar bile, mektubun terimleri böylesi bir ifadeyi işaret eder: Bu tam da gücenmenin görece minör bir biçimine hatta ‘hiç gücenmek yok’a dönüşerek böyle bir ifadeyi mazur görülebilir kılar

Ne kadar da sık: Bazı şiddet biçimleri önemsiz ve hatta şiddet değilmiş gibi anlaşılır. Ne kadar da sık: Şiddet, şiddet olarak anlaşılmayarak yeniden üretilir. Gruplara yönelik -yani, bir grubun üyeleri olarak algılananlara yönelik- bu yoğun şiddet, bu şiddetin bu gruplardan geldiğinin tespiti ile gerçekleşmektedir. Bu nedenle azınlıklar, sıklıkla şiddetli olan ya da şiddete neden olan hatta onlara yönelik şiddete de neden olanlar olarak addedilirler. Trans insanların, (trans oluş nedeniyle) şiddete neden olduklarına dair hesap kesmek, trans insanlara karşı şiddete neden olmaktır. Burada kesinlikle hayatlardan ve ölümlerden bahsediyoruz ve kesinlikle şiddete teşvikten söz ediyoruz.

Mektup bir masal anlatıyor: “eleştirel feminist ifadeye” saldırmak yanlış bir şeydir (üstlenilecek suç, feminizm karşıtlığı olarak duyulur). Bu nedenle, mektuba güvenmek, mektubun tarif ettiği sorunun yürürlüğe girmesi olarak hayata geçecektir. Mektubu protesto edenlerin gerçekten de ifade özgürlüğünü ifade etmediklerini, ancak “kırgın” olma eyleminin bizzat kendisiyle ifade özgürlüğünü kısıtlama arzularını gösterdikleri ifade edilmiş oldu. Burada işte bir ifade ekonomisi söz konusudur. Bazı protestolar, özgür ifadeyi bastırıyor diye yargılanırken diğer protestoları (mektubun kendisi gibi) özgür ifadenin zikredilişi olarak düşünülür. Özgür ifadenin, bazılarının zamanı ve mekanı işgal etme hakkı etrafında özgürlüğü yeniden tanımlamak için kullanılan politik bir teknoloji haline geldiğini öğreniyoruz. İnsanlara kürsüsüz bırakıldıklarını söyleyebilecekleri bir kürsü verilmeye devam edildiğinde ya da insanlar susturulduklarından durmaksızın bahsettiğinde, bu sadece bir performans çatışması değildir; bir iktidar mekanizmasına tanık olursunuz.

Çürütme Sistemi

Mektubu ilk okuduğumda, bunun en kötü sonuçlarından birinin trans karşıtlığına ve dışlayıcı feminizme vereceği yeni bir meşruiyet olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum. İlk başta gerçekten de böyle bir ifadenin artışına tanık olduğumu sanıyordum. Ancak bir kez bu mektubu çoğunlukla sosyal medyada destekleyen ağlar üzerinden detaylıca incelemeye başladığımda, başta ses seviyesinin yükselmesi olarak duyduğum şeyin, birçok trans insana yapılagelen aynı şeyin benzeri olduğunu fark etmeye başladım. O ses ayarı çoktan ziyadesiyle bangır bangır patlamaya takılı kalmıştı. Benim natrans ayrıcalığım, o zamana kadar, bu tacizi fark etmek zorunda kalmamak ya da bu patlamanın sesini duymak zorunda kalmamaktı.

Bu mektubun nasıl ele alındığını açıklamak için ayrıcalığın ne denli etkili olduğu kadar ne denli tesirli olduğunu da hesaba katmamız gerekir. Tesir edişi düşündüğümde, aklıma deri gelir: hissedilen bir sınır. Ayrıcalık, kontakt dermatit gibi düşünülebilir: Bir şey ile temas ettiğimizde veya karşılaştığımızda o şey tarafından iltihaplanırsınız. Ayrıcalık ayrıca şöyledir: İltihaplanmanın nedeni olan şey ile temastan kaçınabilmek kontakt dermatiti genellikle “sepet kategorisi” olarak adlandırılan sebebini bilemediğimiz egzama ile karşılaştırabiliriz. Egzama

ile kendi iltihaplanmanızın sebebiymişsiniz gibi hissedebilirsiniz çünkü güvenli bir dışsallık yoktur, deriyi veya durumu iyileştirmek için bertaraf edebileceğiniz hiçbir şey yoktur.

Tüm analogiler gibi, bu da mükemmel değil, ama nedenselliğin günlük sosyal deneyimde nasıl bir temas alanı haline geldiğini dramatize etmek için bunu kullanmak istiyorum. İltihaplanmayı bir sohbet olarak düşünelim. Diyelim ki odaya girdiğinizde işler kızışıyor. O halde, bu durum sürekli devam ederse, bu iltihabın sebebi siz olsanız da olmasanız da, öyleymişsiniz gibi hissedebilirsiniz. “Bir şeylerin tonunu hafifletmek” için uğraşmaya başlasanız bile iltihabı durduramayacağınızı öğrenirsiniz. Çoğu ırkçılık böyle hissedilir: Irktan söz edildiğinde ses yükselir veya beyaz olmayan biri olarak ortaya çıktığınızda, ses seviyesi de yükselir. Irkçılık, tam da beyaz olmayan bir bedeninin, gerginliğin nedeni haline gelmesidir. Bell Hooks’un “Beyaz olmayan bir kadın odaya girdiğinde atmosfer gözle görülür biçimde değişecektir” (2000: 56) açıklamasını daima hatırlarım. Neşeli bir atmosfer, sıcak bir dayanışma atmosferi kaybolur. Ortam gerilir. Nereye giderseniz gidin, bedeniniz sizinle birlikte gelir, iyi bir atmosferin kaybedilmesine sebep olmuşsunuz gibi hissetmenize neden olabilir. Gerilirsiniz.

Biz ortaya çıktığımızda gündeme gelmeyen şey, ayrıcalık olabilir. Bu mektup, önceki bölümde anlattığım broşürü onaylayacağını sanmadığım birçok akademisyen ve aktivist tarafından imzalanmıştı. Peki neden böyle bir mektubu imzaladılar? Nasıl imzalayabilirler? Mektubun “gayesini” duymadıklarından şüpheleniyorum. Bu mektubu destekleyenlerin çoğu, trans insanlara yönelik tacizin acımasız doğası ile temas etmemiştir. Tacizle temas etmek zorunda değiller, ayrıcalığı bir ayrıcalık yapan şey budur. Ayrıcalık, bir dünyanın geri çekilmesine izin verebilecek olan şeydir. Öyle olduğunda ise, birisi bir şeyi ortaya koyduğunda, eğer ortaya koymasaydı orada olmayacak bir şeyi var etmiş gibi görülebilir.

“Feministkilljoys” [*Feministoyunbozanlar*] adlı blogumdaki çalışmalarında öğrendiğim şey, insanların neye tepki verildiğini fark etmedikleri için bir tepkiyi nasıl bir şeyin başlangıcı olarak gördüğüydü. Baskı altında kopan bir dalı düşünelim. Kopuş, gürültülü bir ses çıkarır ve sanki ani bir hareket gibi gözüküverir. Ama eğer daldaki baskıyı fark etmemişseniz, kopuş, bir şeyin yalnızca başlangıcı gibi gözükür, ya da şiddetin başlangıcı gibi gözükür. Baskı altında olmadığınız sürece, baskıyı fark etmek zordur. Bir sistem, baskı bizzat

deneyimlenmese, baskı altına olmayan başkaları tarafından tanık olunmasa bile, bazı bedenleri baskı altında bırakabilir.

Kopuş ile bir şey başlamış olsa bile, kopuş bir başlangıç noktası değildir. Şiddet, kopandan kaynaklanmaz. Ancak sık sık şiddetin teşhir edilmesi, ayrıcalıklı kişiler tarafından şiddetin kaynağının teşhir edilmesi gibi görünür. Ancak sık sık şiddetin teşhir edilmesi, şiddetin kaynağı olarak görüldüğünde, şiddetin kaynağı açığa çıkarılan değil teşhir edilen olur. Zorba trans aktivist figürü, bu açığa çıkarılmayan şey yüzünden dolaşımdadır: Trans oluşun gün be gün acımasızca can evinden vurulmasıdır. T. L. Cowan (2014) sonrasında, zorba trans aktivist figürünü, transfeminist oyunbozan olarak düşünebiliriz. Oyunbozan kuşkusuz şiddetli bir figür: Tacize işaret etmek, tacizci olarak görülmektir; baskıya işaret etmek baskıcı olarak görülmektir. Oyunbozanın işinin bir kısmı da şiddete işaret etmeye devam etmektir. Bunlara işaret ederken, oyunbozanlara şiddetin kaynağı olan kişilermiş gibi davranılır. Oyunbozanların işi böylesine zordur. Onlar, buna karşı mücadele ediyorlar işte!

Transfeminist oyunbozanlar; çekiçlemeyi, kendini radikal feministler olarak tanımlayanların yaptığı da dahil olmak üzere, trans insanlara yönelik bir şiddet sistemi olarak teşhir ediyorlar. Alınan darbenin bir kısmı görünüşte oldukça hafifmiş gibi görülebilir çünkü anlık olarak ortaya çıkar: oradan bir şaka, şuradan bir şaka. Bu şakacılık, daimi bir önemsizleştirmeye imkan tanır: Sanki birisi bunları şakayla karışık söyleyince, söylenenlere dair yargıyı askıya alıyormuş gibi. Söylediklerinde kötü bir şey kastetmemişti, biraz hafiften al. Bir oyunbozan, deneyimlerinden dolayı şunu bilir: İnsanlar habire bir şeyi hafifletmeye çalıştıklarında, ortada ağır bir şeyler dönüyordur.

Ağır bir şeyler dönüyor. Bu anlık örneklerin çoğu, geyik ya da mizah olarak meşrulaştırılabilir (ki genelde maruz kalan tarafta oldukları için, feministler bu tür şiddet içeren mizaha aşina olmalıdırlar). Bunun gibi malzemelerin nicesi, özellikle trans kadınları madara ediyor. Julia Serano'nun (2007) izinden giderek, bu malzemelerin çoğunu trans mizojinisi olarak tanımlayacağım: Burada çağrıştırılan şey, halihazırda ucubik olan bir feminenliğin ucubik bir parodisi olan hiper-feminen trans kadın suretidir. Misal, 2013'ün Ocak ayında Britanyalı feminist gazeteci Suzanne Moore, "ideal beden şekli" olarak "Brezilyalı transseksüel" suretine gelişi güzel işaret eden, kadınların öfkesini konu alan bir makale yazdı (Moore, 2013). Bunu kendileri böyle bir bedene sahip olmadıkları için çoğu

kadını kızdırmaya bağladı. Bu açıklama, gündelik ırkçılığın yanı sıra, trans mizojinisinin de bir biçimi olarak anlaşılabilir: Buradaki özneye dış çizgiler ve tanım atama aracı olan oradaki öteki, biz olmayandan şeklini alan bir “biz”. Sonrasında bir diğer gazeteci Julie Burchill, Moore’un açıklamasına karşı protestoları “zorbalık” diye adlandırılan (ve bir diğer abartı mekanizmasına örnek olarak hemen “trans lobisi” diye yaftalanan) trans aktivistlere karşı Moore’u savunan bir yazı yazdı ki bu yazı “karı kıyafetinde bir takım çükler” tadında vahşi deyişleri, silah olarak işe koşuyordu⁶. Biri diğerinden çok daha aşırı olan bu iki yazı, sadece bir alıntılama zinciri aracılığıyla birbiriyle ilintili değildir; her ikisi de benim “çürütme sistemi” diye adlandırabileceğim şeyin parçalarıdır.

Çürütme, bir muhalif tarafın sunduğu delili yalanlamak ya da hükümsüz kılmak için sunulan bir delil biçimidir. Peki ya var oluşunuz için delil sunmanız gerekli kılınıyorsa? Bir varoluş, delile ihtiyacı varmış gibi anlaşıldığında, çürütme yalnız delile değil, varoluşa karşı da yönelmiş olur. Varoluşun delillendirilmesi gerekliliğiyle bir varoluş hükümsüz kılınabilir. Varoluşunu kanıtlama gerekliliğinin ta kendisi, tam da varoluşunun can alıcı noktası haline gelebilir.

Varlığı adına delil sağlaması gereken bir varlıkmiş gibi muamele görmek, aynı zamanda muhalif taraf olarak muamele görmektir. *Muhalif* kelimesi karşıtlığı imler. Ama sıkça daha güçlü bir intiba uyandırmak, düşmanlık ya da zararlılık aksettirmek için kullanılır. Muhalif tarafın sunduğunu hükümsüz kılmak için delil sunmak, bir tarafın her şeyden önce nasıl da bir muhalif muamelesi gördüğüne dair olabilir: Varoluş biçiminin bizzat kendisiyle bir şeye karşıt olarak addedilen birine delil sunarsınız. *Çürütme* [rebuttal] sözcüğü, kıştan [butt] türetilmiştir; o da genelde hedef ya da amaç manasında kullanılır, tıpkı madara etmekte olduğu gibi. Trans kadınlar madara edilmiştir. Yukarıda tanımlanana benzer türden malzemeler trans kadınları göt eder/kıça çevirir, bir çürütme sistemi gibi çalışırlar ki bu da bir varoluşu hedef almak için beraber çalıştıkları anlamına gelir. Şakavari yorumlar ve laflaşmalar bu sistemin hatırı sayılır bir parçası haline gelmiştir. Ve ifadenin diğer, daha nitelikli biçimleri bunların daha hafif intibalarını yaratmak adına başka türden “ama”lar kullanabilirler: “Trans kadınlar kadın değildir demiyorum, *ama*”. Bu “ama”nın ardından gelen, öncesinde söylenenle çelişebilir. Bir savı nitelemek, savın yapılma hali olabilir.

“Ama”yı duymayı, onun bir kişiye nasıl işaret ettiğini öğreniyoruz, çünkü bu tekrar ve tekrar yineleniyordu.

Sözcükler her zaman söyledikleri şeyler değildir. “toplumsal cinsiyete eleştirel” tabiri şimdilerde trans dışlayıcı radikal feministler tarafından kendi mutabakatlarını tanımlamak için kullanılmakta (“Trans dışlayıcı radikal feministler” (TERF) bu grup tarafından anti feminist, hatta mizojinik bir karalama olarak addedilir). Tabii ki bu tabirin ima ettiği şey, trans aktivizmin (ya da trans varoluşun) toplumsal cinsiyete eleştirel olmadığı dolayısıyla trans camialar içerisinde yapılan toplumsal cinsiyet sınıflandırmalarına (tanısal sınıflandırma da dahil olmak üzere) dair uzun ve çeşitli eleştirilerinin de hükümsüz kılınması demektir⁷. Bu tabirdeki sorunu bir yana bırakırsak, toplumsal cinsiyete dair savların yürütme teknikleri, bir varoluşu yürütmenin farklı yolları, farklı şekilde dile getirilişleri olduğunu düşünüyorum. Tıpkı trans kadınlar kadın değildir, trans kadınlar kadınların alanları ve feminist hareket içerisindeki sahtekarlardır dendiğindeki gibi.

Farklı söyleme biçimleri: Bir şeyin söylenip durması. Trans kadınların “kadınlar” arasından dışlanmasında kullanılan kriterin devamlı değişmesinin sebebi budur. İçerik (bir kadın x’dir) amaç olarak kullanıldığında (sen x değilsin), düşünceler hali hazırda silah olmuştur. İçinde bulunduğumuz zamanda, “biyoloji” feminizm içerisinde silah haline gelmiştir. Bu oldukça tuhaf, hatta aslında çarpıcı: Biyolojik cinsiyete dair katı düşüncelere tutunmaya çalışanlar var, fakat bunların arasında feministlerin olmasını beklemiyorum. “Biyoloji 101”e, yani kadın ve erkek cinsiyet farklılığının bilimsel temellerine şifreli şekilde işaret edenleri duyduğumda, “Biyoloji 101 mi? O ders kitabını patriyarki yazdı” diye paylamak ve Andrea Dworkin’in “iki ayrık biyolojik cinsiyet”e dayanan “cinsel farkın geleneksel biyolojisi” (1972: 181, 186) olarak adlandırdığı duruma karşı transseksüellerin ameliyat ve hormon erişimini savunan *Women Hating [Kadın Nefreti]* adlı radikal feminist metninin bir kopyasını onlara uzatmak istiyorum. Geleneksel biyolojiyi el değmeden bırakarak sözde toplumsal cinsiyete eleştirel olmak, bedenlerimiz üzerindeki toplumsal cinsiyet sistemini gevşetmekten ziyade sıkılaştırır. Ne var ki bu şartlar altında tartışmaya girersek, hedef şaşacaktır. Trans kadınlar, oğlan ve erkek olarak sosyalleştikleri için, ya da icat edilmek üzere olan başka sebeplerden ötürü kadın olamayacaktır.

İnsanlar, kimin kadın sayılacağına dair buna benzer kriterler kullandığında, diğerleri tarafından paylaşılmayacağı üzere, kullanıldığı anda bir dışlama tekniğine dönüşmüş olur. Kriterler, işaretler haline gelmiş olur: Birilerine işaret ederler ve bir edimde bulunma amacındadırlar, köşeleri sivrileştirirler. Eğer çürütme çürütülürse kriter değişecektir, çünkü kriter, dışlamanın temeli haline gelmiştir. Bu yüzden hedef, hareket halinde bir hedeftir: Kadının sınırlarının teftişi, elde ne varsa ona göre belirlenecektir. Kolektif feminist geçmişlerimizde kimin “kadın” olduğunun teftişi, feminizme kimin ait olduğunu belirleme hakkını güvenceye almış belirli bir grup kadınla alakalı olageldi (ki beyazlık, feminizm teftişi içerisinde kilit bir mekanizmadır). “Kadınların” sınırlarının teftişi, feminizm için felaket olmaktan asla kaçamadı.

Tam da bu bağlamda, trans aktivistlere yöneltilen, trans-dışlayıcı feministlerle diyalog kurma çağrılarını hakkında düşünmeliyiz. Çağrılar, çürütme sisteminin bir parçası olarak işleyebilir. Bazı insanları, diğerlerine çürütülmesi gereken deliller muamelesi göstererek savlarını silah olarak kullandıkları zaman, diyalog mümkün değildir. Varoluşun için delil sunman istendiğinde ya da delil olarak muamele gördüğünde, varoluşun olumsuzlanır. Transfobi ve trans karşıtı beyanlar, çeşitliliğin mutlu sofrasında özgürce ifade edilebilecek, sıradan bir bakış açısı muamelesi görmemelidir. Sofradakilerin bazıları, diğerlerinin sofradan elenmesini savunurken bir diyalog olamaz. Seni konuşmadan elemeyi arzulayanlarla (çünkü senin hayatta kalman için gerekli olanı tanımaz ya da senin varoluşunun mümkün olduğunu dahi kabul etmezler) “diyalog ya da tartışmaya” oturduğunda, “diyalog ve tartışma” bir eleme yöntemi haline gelir. Dolayısıyla kimi diyalog ve tartışmaları reddetmek, hayatta kalmak için kilit bir taktiktir.

Trans dışlayıcı radikal feministlerle konuşmaya oturmanın mümkün olduğuna dair beklentinin bizzat kendisi, insanların henüz neyle temas etmemiş olduğunun delilidir. Bu beklenti, varlığınızın durmaksızın sorgulanmasından bitap düşmüş olmaktan, ayrıcalıktan türer. O umut dolu liberal soru, “Oturup konuşsak olmaz mı?” bile başka bir çekiçleme türü olabilir. Konuşmaya dahil olmayı reddedenleri sorun haline getirir, hizipleşmenin sebebi kılar: Taleplerde bulunan, dinlemeyen, dahil olmayan, feminist eleştirinin önünü kesmek için “transfobi”yi kullanan o “trans aktivistler”, uzlaşmanın liberal vaadinin, yani iyi anlaşarak ilerleyeceğimize dair vaadin yoluna taş koyanlardır.

Sonuç: Çekiçleme/Sorgulama Sistemi

Hayatta kalmak, var olmak bir çürütme nesnesi haline geldiğinde bir projeye dönüşür. Var oluşunuzu sürekli lime lime eden bir sistemde hayatta kalmak zorundasınızdır. Bu lime lime edişte yer alan bir feminizm, adını haketmiyordur.

Lime lime etmek bizim de yapabileceğimiz bir şey. Transfeminizm bir tür çeşitlilik çalışmasıdır. *On Being Included: Racism and Diversity in Institutional Life [Dahil Edilmek Üzerine: Kurumsal Hayatta Irkçılık ve Çeşitlilik]* (2012) adlı yazımda, çeşitliliği iki manada tartışıyorum: Bir kurumu dönüştürmeyi hedeflediğimizde (genelde, tarihsel olarak dışlananlara kurumu açarak) yaptığımız iş ve bir kurumun normları içerisinde barınmadığımızda yaptıklarımız. Bu iki mana sıkça tek bedende buluşur: Kurumların normları içerisinde barınamayanlar genelde normları dönüştürme görevi verilenlerdir. Toplumsal cinsiyeti de bir kurum olarak düşünebiliriz. Toplumsal cinsiyet normlarını barındırdığımız yerler olarak düşünebiliriz: Bazıları diğerlerine nazaran daha evinde hisseder: Diğerleri evlerinde hissedenler tarafından evsiz bırakılır. Toplumsal cinsiyet bekçiliğinden bahsettiğimizde, duvarlardan, bazılarının girmesi, içinden geçip gitmesi engellenen yollardan bahsediyor oluruz. Natrans kadınlar dahil olmak üzere tüm kadınların kadın sınıflandırmasının içinden geçip gitmesi gerektiğini söyleyebiliriz: Hiç kimse kadın doğmamıştır, bizim ona atanmamız gerekir. Bir atanma, diğerleriyle ilişki içerisinde nasıl var olduğumuza dair algılanan şeydir. Ama hepimiz kendimizi geçip gider gibi hissetmeyiz. Eğer meşruiyetiniz sürekli sorgulanmıyorsa, eğer sürekli ve yinelenerek kadın olup olmadığımız sorulmuyorsa, eğer deneyip de odaya girerken kapı suratınıza çarpılmıyorsa, “kadınlıktan” aynı şekilde geçmiyorsunuz demektir.

Engellemekten ziyade girişi sağlayan şeyler olduklarında, normları aşık şeyler olarak kabul ederiz. Eğer bir kadın tasarısına -kim olduğu, nasıl ula geldiği, nasıl görüldüğü- uymuyorsanız, her iki anlamda da çeşitlilik işçisine dönüşürsünüz. Çünkü kadın olarak varolmak kimin orada yaşadığının, kimin oraya ait olduğunun sınırlarını çeken duvarların lime lime edilmesini gerektirir. Ve bu da çeşitlilik işçilerinin karşısına çıkan şeydir: duvarlar. Kurumsal bir duvar, basitçe işaret edebileceğimiz bir şey değildir: Bakın, işte orada!

Kurumsal duvar, herkesin önünde var olan gerçek bir duvar değildir. Olduğunuz kişi ya da yapmaya çalıştığınız şey yüzünden karşınıza çıkan bir duvardır. Bazıları tarafından sert ve elle tutulur şekilde deneyimlenen bazı duvarlar, diğerleri için mevcut bile değildir. Bu da, her ne kadar bitap düşürücü olsa da, çekiçlemenin bir alet haline nasıl geldiğidir. Unutmayın, çekiçleme aracılığıyla duvarlar elle tutulur hale gelir. Dikkatimizi bizi lime lime eden kurumlara yöneltebiliriz. Bizi bir yerde barınmaktan, var olmaktan alıkoyan fiziksel ya da toplumsal engelleri, duvarları lime lime edebiliriz. Var olmaya çalışarak ve varoluşumuzu dönüştürmeye çalışarak, o duvarları lime lime ederiz.

Karşılaştığımız direnç sayesinde politik emeğimizden bir şeyler öğreniriz: Duvarlar, içeri getirmeye çalıştığımız şey sebebiyle önümüze çıkar. Sadece getirmeye çalıştığımız şey değil (çuvallayabiliriz, çuvallayacağız da), aynı zamanda temas ettiğimiz şeyler (ve kişiler) sebebiyle dünyayı dönüştürme çabası umut doludur. Temas bize şans tanır. Biz bu şansı değerlendirmek zorunda değiliz. Geri de çevirebiliriz. Sırtımızı dönüp, kendi bedenlerimizin etrafını surlarla da çevirebiliriz. Feminizm de bir sura dönüştürülebilir ki bu da feminizmin de çekiçlemenin vuku bulduğu bir yer olduğunu söylemenin bir diğer yoludur. İşte bu yüzden, *yarenlik* sözcüğünü kullandığımda sırtımı bir diğer duvara yaslıyorum. Bu sözcük, sıkça doğal bir çekim, doğal bir yatkınlık belirtmek için kullanılır. Çekiçlerin yakınlığı, edinilmiş bir yarenliktir; bedenlerimizi barındıran dünyaları lime lime edenlere çekim duyarız. Potensiyeli atomik bir şey olarak düşünüyorum: parçacıklar arasında onların bağdaşmasına sebep olan bir çekim ya da güç. Güçlerimizi bağdaştırmak için şansımızı denemeliyiz. Bir bağdaşmada, gerekli olan hiçbir şey yoktur. Lime lime ederek, bizim geçip gitmemize izin verenler tarafından engellenmiş olanlarla temasa geçeriz. Birbirimize rastlarız. Bir diğerimizin yaptığı işlere şahit oluruz ve bu işlerin aracılığıyla birbirimizi tanırız. Ve güçlerimizi birleştirdiğimizde donanmış oluruz. Sesimizi çıkarırız; ayaklanıriz.

Tak tak tak: çekiçlerin yarenliği, ulaşmak için uğraştığımız şey budur.

Türkçe Metnin Çeviri ve Editöryal Notları

[e.n]¹ Sara Ahmed, "An Affinity of Hammers," in TSQ: Transgender Studies Quarterly, Volume 3, no. 1-2, pp. 40-47. Copyright, Duke University Press. All rights reserved. Republished by permission of the copyright holder, Duke University Press. www.dukeupress.edu - <https://read.dukeupress.edu/tsq>

Sara Ahmed, Çekiçlerin Yarenliği – TSQ: Transgender Studies Quarterly, 3. Sayı, no. 1-2, syf 40-47. Telif hakkı, Duke University Press. Her hakkı saklıdır. Telif hakkı sahibi Duke University Press'in izniyle yeniden yayınlanmıştır. www.dukeupress.edu - <https://read.dukeupress.edu/tsq>

[e.n]² 'Hammering' kavramını Sara Ahmed'in İngilizce dilinin içinde birden fazla katmanla söyleme halini olabildiğince gözeterek, anlamı destekleyecek şekilde türkçeleştirmeye gayret ettik. Yer yer çekiçleme, çekiçlenme, çekiçleşme, sorguya çekilme, şeklinde çevirdik.

[e.n]³ 'people of colour' ifadesi için maalesef hâlâ içimize sinen bir karşılık bulamadık. Burada 'beyaz olmayan' olarak karşıladık. Transfeminist yazar ve aktivist Ali Aligül Arıkan'ın 'cisgender' kavramını bükerek icat ettiği 'natrans' gibi bir çeviri karşılığının arayışındayız.

[e.n]⁴ "pass through" ifadesi aynı anda bir deneyimin içinden hem geçip gitmemizi imlerken eş zamanlı olarak türkçeleştirmekte daima sıkıntı duyduğumuz dünyanın 'ikili cinsiyet sistemi üzerinden görünen' normlarına geçiş / kabul dinamiğini [passing] de imliyor.

[e.n]⁵ 'Gender Identity Disorder' ifadesini aşağıdaki tarihsel bilgiler ışığında, 'Cinsiyet kimliği karmaşası / uyumsuzluğu' (GID) olarak karşıladık (bkz. not 7.)

Bu metin, Sara Ahmed tarafından kaleme alındığında *trans kimlikler* ve *çeşitlilik arzeden cinsiyetler* [gender diverse] henüz hastalık kategorisinden çıkarılmamıştı. Mayıs 2019'da Dünya Sağlık Örgütü bu kişilerin ruhsal veya davranışsal bozukluktan muzdarip olmadığına karar vermiş oldu.

* "Dünya Sağlık Örgütü Trans Kimlikleri 'Ruhsal Bozukluk' Kategorisinden Çıkardı"
<https://kaosgl.org/sayfa.php?id=26044> [Haberleştiren Yıldız Tar. Haziran 2018]

Bu tarihi kararda, Türkiyeli queer ve trans aktivistlerin de "Trans Kimlikler Hastalık Değildir" adıyla yerelde kampanyaştırdıkları, sokak eylemleriyle şanladıkları uluslararası *Stop Trans Pathologization* (STP) kampanyasının etkisi büyüktür.

* "Trans Bireyler [ve cinsiyeti çeşitlilik arzedenler] 45 Ülkede Hasta Değiliz Dedi."
<https://kaosgl.org/sayfa.php?id=5712> [Haberleştiren: Kaos GL 2010]

*Ayrıca Bkz. "Trans Kimlikler Hastalık Değildir: Beni Patolojize Etme" [Yazarlar: Pınar Büyüktaş & Özge Gözke. Express Dergisi Sayı: 114, Kasım 2010]

*"Trans Kimlikler Hastalık Değildir" [Yazar: İlksen Gürsoy.] <https://kaosgl.org/sayfa.php?id=16793>

(Bu yazı ilk olarak Kaos GL dergisi, Eylül-Ekim 2012, Hastalıktan İdeolojiye; Damgalamaya Karşı Bedensel Direnişler, Sayı:126'da yayınlanmıştır.)

'Gender Dysphoria' ifadesini *Cinsiyet Disforisi* olarak karşıladık.

Notlar

1. Rupert Read örneği, (bu) talepleri belirginleştirmemizi sağlayabilir : Read'in trans kadınların kamuya açık tuvaletleri kullanmalarına ilişkin [transfobik] yorumları.

2. *Eleştirel*'in kullanımı benim için özel öneme sahip: "bir şeye dönük eleştirelilik" aynı zamanda feminist görüş olarak trans karşıtı duyarlılığı gizlemek için kullanılan bir ifade olan "toplumsal cinsiyete eleştireliliği" çağrıştırmaktadır. Görüşlerin bir çürütme sisteminin parçası haline nasıl geldiğine dair bir sonraki bölüme bakın.

3. Belgesel, temel dayanağını stereotipleme ediminin doğası ve işlevinin yanlış anlaşılmasından alır. Mesele şudur ki, bazı genellemeler gruplar ve nitelikler (genellikle olumsuz niteliklerdir ama sadece olumsuz niteliklerden ibaret değildir) arasındaki ilişkiyi doğallaştırdıkları için "yapıştır". Irkçılık, bazı sorunları kültür sorunlarına indirgeyerek çalışır. Bu yüzden, Pakistanlı erkekler çocuk istismarından dolayı suçlu bulunduğu, bu Pakistan veya İslam kültürünün (hatta göçmen kültürünün) bir niteliği olarak ifade edilirken, beyaz adamlar çocuk istismarında bulunduğu, bu saldırı münferit ve nevi şahsına münhasır olarak anlaşılıyor.

4. Bakınız: Brown 2015'teki Sarah Brown'ın problemlere dair kendi görüşleri.

5. Yürüyüşte neler olduğuna dair tartışmayı olduğu gibi, broşürün bizzat kendisini de İngiltere merkezli, trans dışlayıcı radikal feminist bir web sitesi olan GenderTrender'da görebilirsiniz. Broşür için bkz. "Geceyi Geri Al" [Reclaim the Night] 2014a. Tartışma için bkz. "Geceyi Geri Al" [Reclaim the Night] 2014b.

6. Bu yazı ilk olarak Observer tarafından yayınlandı, ancak silindi ve Telegraph'ta yeniden yayınlandı. Bkz. Burchill 2013.

7. Bkz. Tim R. Johnston'ın Sheila Jeffreys'in toplumsal cinsiyete eleştirel olmadığını iddia ettiği “transgencercılık” denkleminde dair hasta kontrolleri . Johnston, “Tam aksine, hem transgender kimliklerin tbbileştirilmesini hem de ‘cinsiyet kimliği uyumsuzluğu / karmaşasını’ (GID) ve ‘cinsiyet disforisi’ [e.n]⁵ için tanı ölçütleri oluşturan sosyal güçleri sorgulamak için sosyal inşacılığın kaynaklarını kullanan birçok transgender insan ve destekçileri var.” diye yazmaktadır. (Johnston 2014)

Referanslar

Ahmed, Sara. 2006. *Queer Phenomenology: Orientations, Objects, and Others*. Durham, NC: Duke University Press.

———. 2012. *On Being Included: Racism and Diversity in Institutional Life*. Durham, NC: Duke University Press.

———. 2015. “You Are Oppressing Us.” *Feministkilljoys* (blog), February 15. www.feministkilljoys.com/2015/02/15/you-are-oppressing-us/.

Brown, Sarah. 2015. “Whatever This Nonsense Letter Is Complaining About, It Is Not Censorship.”

Sarah Brown’s Blog, February 14. www.sarahlizzy.com/blog/?p=293.

Burchill, Julie. 2013. “Here Is Julie Burchill’s Censored Observer Article.” Posted on Toby Young,

Politics (blog), Telegraph, January 14.

blogs.telegraph.co.uk/news/tobyyoung/100198116/here-is-julie-burchills-censored-observer-article/.

Campbell, Beatrix, et al. 2015. “We Cannot Allow Censorship and Silencing of Individuals.” *Guardian*, February 14. www.theguardian.com/theobserver/2015/feb/14/letters-censorship.

Cooper, Vicki, dir. 2015. *Things We Won’t Say about Race That Are True*. Trevor Phillips, presenter.

Outline Productions and Pepper Productions. Aired on Channel Four Television Corporation, March 25. www.channel4.com/info/press/programme-information/things-we-wont-say-about-race-that-are-true.

Cowan, T. L. 2014. "Transfeminist Kill/Joys: Rage, Love, and Reparative Performance." *TSQ* 1, no. 4: 501–16.

Dworkin, Andrea. 1972. *Woman Hating*. New York: E. P. Dutton.

hooks, bell. 2000. *Feminist Theory: From Margin to Centre*. London: Pluto.

Johnston, Tim R. 2014. Review of *Gender Hurts: A Feminist Analysis of the Politics of Transgenderism*, by Sheila Jeffreys. *Hypatia Reviews Online*. www.hypatiaphilosophy.org/HRO/reviews/content/214.

Moore, Suzanne. 2013. "Seeing Red: The Power of Female Anger." *New Statesmen*, January 8. www.newstatesman.com/politics/2013/01/seeing-red-power-female-anger.

Reclaim the Night. 2014a. Flyer. *GenderTrender*, www.gendertrender.wordpress.com/2014/11/22/breaking-news-reclaim-the-night-london-2014/ (accessed July 1, 2015).

Reclaim the Night. 2014b. "Reclaim the March! Statement from Radical Feminists on What Occurred at London Reclaim the Night 2014." *GenderTrender*. www.gendertrender.wordpress.com/2014/11/24/reclaim-the-march-statement-from-radical-feminists-on-what-occurred-at-london-reclaim-the-night-2014/ (accessed July 1, 2015).

Serano, Julia. 2007. *Whipping Girl: A Transsexual Woman on Sexism and the Scapegoating of Femininity*. Emeryville, CA: Seal.